

Číslo konania: KPUZA-2019/13794-3/42646/REA
Vybavuje/kontakt: Mgr. Adriana Reťkovská, PhD., tel. č.: 043/2452123
Žilina, dátum: 03.06.2019

ROZHODNUTIE

Krajský pamiatkový úrad Žilina, ako miestne a vecne príslušný správny orgán na úseku ochrany pamiatkového fondu podľa § 9 ods. 5 a § 11 ods. 1 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a úprav (ďalej len „pamiatkový zákon“) v zmysle § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) na základe žiadosti vlastníka – Slovenská národná knižnica, Nám. J. C. Hronského č. 1, 036 01 Martin v zmysle § 33 ods. 4 pamiatkového zákona doručenej dňa 30.05.2019 **rozhodol** podľa § 33 ods. 4 pamiatkového zákona o **zámere reštaurovania národnej kultúrnej pamiatky** – Cintorín pamätný a park, Sklabinská cesta, parcela č. KN 1878/1, k. ú. Martin, ktorá je zapísaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok pod číslom 2108/1-61, a to jej **pamiatkového objektu - hrob s náhrobkom Jozefa Kohúta**, ktorý je zapísaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok pod číslom 2108/25 (ďalej len „kultúrna pamiatka“), takto:

navrhovaný zámer na reštaurovanie predmetnej kultúrnej pamiatky - náhrobku a ohrádky hrobu

je z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom prípustný.

Krajský pamiatkový úrad Žilina k predloženému zámeru na reštaurovanie náhrobku a ohrádky hrobu Jozefa Kohúta určuje podľa § 33 ods. 4 pamiatkového zákona nasledujúce podmienky:

1. **Spracovať** a Krajskému pamiatkovému úradu Žilina **predložiť návrh na reštaurovanie** predmetného náhrobku a ohrady hrobu (ďalej len „návrh na reštaurovanie“), ktorý bude vypracovaný v súlade s § 5 ods. 2 a 3 vyhlášky Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 231/2014 Z. z., ktorou sa vykonáva pamiatkový zákon (ďalej len „vyhláška“).
2. Súčasťou návrhu na reštaurovanie **nemusi byť** reštaurátorský výskum.
3. Návrh na reštaurovanie môže v zmysle § 5 ods. 1 vyhlášky vypracovať a za jeho obsah v súlade s podmienkami tohto rozhodnutia zodpovedá fyzická osoba, ktorá má spôsobilosť podľa zákona č. 200/1994 Z. z. o Komore reštaurátorov a výkone činnosti jej členov (ďalej len „zákon o reštaurovaní“) a ktorá vykonala reštaurátorský výskum (ďalej len „reštaurátor“).
4. Návrh na reštaurovanie a reštaurátorské práce na predmetnom pamiatkovom objekte národnej kultúrnej pamiatky **môže vykonávať** v zmysle zákona o reštaurovaní len **reštaurátor so špecializáciou** sochárstvo: S6 - Reštaurovanie kamenných polychrómovaných sôch, kamenných architektonických článkov, muriva a nadväzujúcich omietok v interiéroch a exteriéroch objektov historickej architektúry, alebo S7 - Reštaurovanie kamenných polychrómovaných sôch, alebo S8 - Reštaurovanie kamenných architektonických článkov.
5. Podľa § 33 ods. 9 pamiatkového zákona ak v priebehu reštaurovania dôjde k novým skutočnostiam alebo k odkrytiu nepredpokladaného nálezu, zodpovedný reštaurátor je povinný práce prerušiť až do vydania rozhodnutia Krajského pamiatkového úradu Žilina, ktorý rozhodne o ďalšom postupe najneskôr do 3 pracovných dní od prerušenia prác.
6. Krajskému pamiatkovému úradu Žilina **písomnou formou oznámiť začiatok reštaurovania**.

7. **Do 60 dní po ukončení reštaurovania odovzdať** Krajskému pamiatkovému úradu Žilina **dokumentáciu vykonaných reštaurátorských prác** spracovanú v súlade s § 6 vyhlášky reštaurátorom, ktorý reštaurovanie vykonal.

ODÔVODNENIE

Krajskému pamiatkovému úradu Žilina bola dňa 30.05.2019 doručená žiadosť vlastníka – Slovenská národná knižnica, Nám. J. C. Hronského č. 1, 036 01 Martin národnej kultúrnej pamiatky – Cintorín pamätný a park, Sklabinská cesta, parcela č. KN 1878/1, k. ú. Martin, ktorá je zapísaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok pod číslom 2108/1-61, a to jej pamiatkového objektu - hrob s náhrobkom Jozefa Kohúta, ktorý je zapísaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok pod číslom 2108/25, o vydanie rozhodnutia o zámere na reštaurovanie. Vlastník požaduje vydať rozhodnutie v listinnej forme.

Predmetný pamiatkový objekt je situovaný na Národnom cintoríne v Martine, Sklabinská cesta, v sektore A 365. Hrob s náhrobkom Jozefa Kohúta bol vytvorený z iniciatívy martinského Dobrovoľného hasičského zboru s podporou národnej finančnej zbierky v roku 1922. Hrob s náhrobkom tvorí vysoký masívny náhrobok z bloku čiernej žuly, na prednej strane s vyleštenou plochou a písmom, vo vrchole s vystupujúcim reliéfom vavrínového venca so znakmi požiarnika – helma, rebrík a sekera. Majuskulný slovenský nápis v znení: *Na rozpomienku za obetavú / prácu svojmu zakladateľovi / slovenskí hasičia / Jozef Kohút / * 13. apríla 1838 / † 16. mája 1915 / Večná mu pamäť / Elena Kohútová / rod. Galandová / 17. máj 1934.* Nápis zvrchu a zospodu lemuujú reliéfné konáre smutnej vrby, spodná časť vyrastá z vľavo predsunutého skaliska, nad textom je kruhový medailón s fotografiou J. Kohúta. Hrobové miesto vyznačuje kamenná obruba s kamennými kolkovými stĺpmi spájanými masívnou železnou reťazou.

Navrhovaný zámer uvedený v žiadosti sa týka reštaurovania kultúrnej pamiatky, preto Krajský pamiatkový úrad Žilina rozhodoval podľa § 33 pamiatkového zákona, v ktorom je v ods. 2 uvedené: „Reštaurovanie môže vlastník pripravovať iba na základe predchádzajúceho rozhodnutia krajského pamiatkového úradu o zámere na reštaurovanie.“. Podľa § 33 ods. 4 pamiatkového zákona je uvedené: „Druh reštaurátorskej dokumentácie, rozsah reštaurátorských výskumov, druh, rozsah a podmienky vykonávania reštaurátorských prác určí krajský pamiatkový úrad v rozhodnutí o zámere na reštaurovanie ...“ Reštaurovanie národnej kultúrnej pamiatky alebo jej časti je v zmysle § 33 ods. 1 pamiatkového zákona „osobitným druhom obnovy“.

Dňom doručenia podania bolo začaté správne konanie v súlade s § 18 ods. 2 správneho poriadku. O začatí správneho konania v súlade § 18 ods. 3 správneho poriadku neboli upovedomení iní účastníci konania, pretože konanie sa začalo na návrh účastníka konania a iní účastníci konania nie sú Krajskému pamiatkovému úradu Žilina známi.

Krajský pamiatkový úrad Žilina je podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku je pre vydanie rozhodnutia povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za týmto účelom si obstaráť potrebné podklady. Za týmto účelom v zmysle § 38 správneho poriadku dňa 30.05.2019 vykonal miestnu vizuálnu obhliadku predmetnej kultúrnej pamiatky, na ktorú v zmysle § 38 ods. 3 správneho poriadku telefonicky prizval účastníka konania. V zmysle § 33 ods. 2 správneho poriadku krajský pamiatkový úrad mu dal možnosť vyjadriť sa k veci, ktorá je predmetom konania. Počas miestnej obhliadky bolo zistené, že masívny žulový náhrobok je mierne vychýlený dozadu, spoje kamenného bloku a jeho predsunutej ľavej časti sú poškodené, tiež je prerušené tyčové spojenie postranných stĺpikov s náhrobkom, pieskovcové stĺpiky sú poškodené úbytkom povrchovej kamennej hmoty, pretrhnutá je železná reťaz, kamenné časti sú obrastené machmi a lišajníkmi, tiež znečistené silnou vrstvou depozitov. Z miestnej obhliadky bola spísaná zápisnica v zmysle § 22 správneho poriadku.

Krajský pamiatkový úrad Žilina predložené podanie preskúmal a na základe dostupných podkladov podľa § 33 ods. 4 pamiatkového zákona vo výrokovej časti rozhodnutia uviedol, že predložený zámer na reštaurovanie je prípustný a zároveň určil podmienky, za ktorých ho možno pripravovať a vykonávať. Reštaurovanie žulového náhrobku so sochárskou časťou a kamenno-kovovej ohrádky hrobu ako špecifická forma obnovy bolo určené z dôvodu ich umelecko-historickej hodnoty. Pre umiestnenie náhrobku a ohrádky v exteriéri a ich vystavenia nepriaznivým poveternostným vplyvom sa postupne deštruujú. Krajský pamiatkový úrad Žilina neurčil vykonať reštaurátorský výskum predmetného náhrobku s ohrádkou pre jasné materiálové zloženie – kameň (žula, pieskovec), železo bez použitia povrchovej úpravy – polychrómie. Nasledujúce uvedené podmienky určil preto, aby pri príprave a následnej realizácii reštaurátorských prác nedošlo k poškodeniu uvedeného pamiatkového objektu a bola zachovaná jeho estetická autenticita. Na základe vypracovaného Návrhu na reštaurovanie bude presne identifikovaný pôvodný výraz kamenného náhrobku, ako aj rozsah jeho poškodenia a bude navrhnutý spôsob jeho reštaurovania. Požiadavka odbornosti pri obnove reštaurovaním vyplýva priamo z § 33 ods. 7 pamiatkového zákona a § 5 zákona o reštaurovaní. Reštaurovanie musí realizovať osoba odborne spôsobilá – reštaurátor s príslušnou odbornou kvalifikáciou. Za priebeh, odbornosť a spracovanie návrhu na reštaurovanie zodpovedá reštaurátor. Ak v priebehu reštaurovania dôjde k novým skutočnostiam alebo k odkrytiu nepredpokladaného nálezu, zodpovedný reštaurátor je povinný práce prerušiť až do vydania rozhodnutia Krajským pamiatkovým úradom Žilina, ktorý rozhodne o ďalšom postupe najneskôr do troch pracovných dní od prerušenia prác. Návrh na reštaurovanie musí po obsahovej a formálnej stránke spĺňať požiadavky podľa § 5 ods. 2 písm. a) až i) Vyhlášky. Návrh na reštaurovanie predstavuje I. stupeň reštaurátorskej dokumentácie. Po jeho vypracovaní a predložení vydá Krajský pamiatkový úrad Žilina rozhodnutie o návrhu, podľa § 33 ods. 6 pamiatkového zákona. Po ukončení reštaurovania musí byť spracovaná Dokumentácia z reštaurovania, kde bude presne zaznamenané, ako postupovali jednotlivé etapy reštaurovania, či nastali zmeny pri reštaurovaní oproti schválenému Návrhu na reštaurovanie, ako boli v priebehu prác posúdené a pod. V záverečnej dokumentácii bude porovnaný pôvodný stav náhrobku s ohrádkou pred reštaurovaním so stavom aký získal po ukončení reštaurovania. Podmienka týkajúca sa obsahového vypracovania Dokumentácie z reštaurovania je v súlade s § 6 ods. 4 písm. a) až g) vyhlášky. Vlastník je povinný Dokumentáciu z reštaurovania predložiť Krajskému pamiatkovému úradu Žilina, ktorý k nej vydá rozhodnutie ako k ďalšiemu stupňu reštaurátorskej dokumentácie. Jedno paré dokumentácie pamiatkový zákon umožňuje ponechať Krajskému pamiatkovému úradu Žilina, čím sa zabezpečí do budúcnosti možnosť posúdenia reštaurátorského zásahu ako aj to, aby v prípade potreby bola dokumentácia k dispozícii pre výskumné a iné účely.

Vzhľadom na vyššie uvedené Krajský pamiatkový úrad Žilina rozhodol tak, ako znie výrok tohto rozhodnutia. Rozhodnutie je vydané z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom a je podkladom pre konanie podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Toto rozhodnutie nenahrádza vyjadrenia iných orgánov štátnej správy a územnej samosprávy.

V zmysle § 44a pamiatkového zákona rozhodnutie vydané podľa § 32 ods. 2 pamiatkového zákona po uplynutí troch rokov odo dňa nadobudnutia jeho právoplatnosti stráca platnosť, ak v tejto lehote nebol vykonaný úkon, na ktorý sa vzťahuje.

S ohľadom na to, že Krajský pamiatkový úrad Žilina nie je z technických dôvodov schopný vykonať tento právny úkon elektronicky, postupuje podľa § 17 ods. 4 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

POUČENIE

Proti tomuto rozhodnutiu podľa § 53 a § 54 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na správnom orgáne, ktorý rozhodnutie vydal, t. j. na Krajskom pamiatkovom úrade Žilina, Mariánske nám. 19, 010 01 Žilina. Odvolacím orgánom je Pamiatkový úrad Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave. Právoplatné

rozhodnutia orgánov verejnej správy sú preskúmateľné súdom, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou vyčerpal všetky riadne opravné prostriedky.

doc. Ing. Miloš Dudáš, CSc.
riaditeľ

Doručuje sa

Slovenská národná knižnica, Nám. J. C. Hronského č. 1, 036 01 Martin, IČO: 36138517